

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Посланичка група Доста је било
15. новембар 2017. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 15. 11. 2017.

Орг.јел.	Број	Прилог	Бредно.
01	013	-3527	14

**ПРЕДСЕДНИКУ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ**

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине, подносим **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЛОКАЛНИМ ИЗБОРИМА**, с предлогом да се узме у претрес.

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Саша Радуловић

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЛОКАЛНИМ ИЗБОРИМА

Члан 1.

У Закону о локалним изборима (“Службени гласник РС“ бр. 129/2007, 34/2010 - одлука УС и 54/2011) у члану 15. у ставу 1. после тачке 12. додају се нове тачке 12а и 12б и гласе:

“12а Објављује резултате избора на својој интернет презентацији одмах након достављања података од стране бирачког одбора
12б Омогућава грађанима приступ бази података о евиденцији гласања на својој интернет презентацији.”

Члан 2.

У члану 40. став 1 мења се тако да гласи:

“Изборна комисија је обавезна да одмах, а најкасније у року од два сата, након достављања записника од бирачког одбора објави скениран записник са бирачког места као и резултате са тог бирачког места на својој интернет презентацији.”

Након става 1. додаје се нови став 2. тако да гласи:

“Од завршетка гласања до објављивања резултата избора, изборна комисија објављује преко средстава обавештавања и преко своје интернет презентације привремене податке о резултатима избора и то тако да ти подаци буду објављени одмах а најкасније у року од два сата од када су резултати и материјал достављени од стране бирачког одбора.”

постојећи ставови 2;3;4;5;6; и 7. постају ставови 3;4;5;6;7; и 8.

Члан 3.

У члану 44. после става 1. додаје се нови став 2. тако да гласи:

“Изборна комисија је дужна да креира базу података о евиденцији гласања грађана коју ће ажурирати одмах, а најкасније у року од два сата, након сваког проглашења прелиминарних и коначних резултата избора и која база података ће бити доступна преко интернет презентације. Сваки гласач ће преко те интернет презентације и свог матичног броја моћи да провери да ли је у изборном материјалу забележено да ли је гласао.”

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 51. став 2. Устава Републике Србије, према коме свако има право на приступ подацима који су у поседу државних органа и организација којима су поверена јавна овлашћења и у члану 97. тачка 2. Устава Републике Србије према коме Република Србија уређује и обезбеђује поступак пред судовима и другим државним органима као и остваривање и заштиту слобода и права грађана.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Устав Републике Србије у одредби става 2. члана 51. прописује да цит.: “свако има право на приступ подацима који су у поседу државних органа и организација којима су поверена јавна овлашћења, у складу са законом”. Неспорно је да је ово право бирача, с обзиром на сумње у регуларност избора у последњих неколико изборних процеса, део ширег Уставом зајемченог права грађанина који је пунолетан, пословно способан и држављанин Републике Србије да бира и да буде биран.

Одредбом члана 97. тачке 2. и тачке 16. Устава Републике Србије прописано је да Република Србија уређује и обезбеђује поступак пред судовима и другим државним органима као и остваривање и заштиту слобода и права грађана што такође обавезује представнике државних органа да стално унапређују и развијају законодавни оквир у којем се остварају најважнија права грађана. Право да буду информисани о томе да ли су остварили право гласа, где и који су укупни резултати изборног процеса је једно од најзначајнијих и основних права које је део и ширег корпуса Уставом зајемчених права на обавештеност и изборног права.

Бирачи већ имају право да провере да ли су и на ком бирачком месту уписани у бирачки списак преко интернет странице општине. У јавности постоје бројне спекулације о томе да мртви гласају, да гласају људи који су у иностранству, да гласају људи без личних докумената за друге итд. Покрет ДЈБ је увидом у бирачки материјал након избора и 2016.г. И 2017.г. утврдио да су уредно пријављена и потписана преминула лица као да су гласали. Једноставан начин да се спрече било какве манипулације ове врсте је да се омогући свим бирачима да приликом провере свог уписа у бирачки списак користећи интернет страницу, уједно добију и информацију о томе на којим изборима су до сада гласали, а на којим нису.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона о локалним изборима (“Службени гласник РС“ бр. 129/2007, 34/2010 - одлука УС и 54/2011) предвиђа се допуна одредбе става 1. члана 15. и уводе се нови институти који прецизирају обавезу изборних органа у вези са објављивањем резултата избора и права грађана да буду информисани о гласању путем интернет презентације.

Чланом 2. Предлога закона мења се постојећи став 1. и додаје се нови став у члану 40. којим се додатно прецизира обавеза Републичке изборне комисије у погледу објављивања резултата избора и то сукцесивно како исте резултате достави бирачки одбор. Такође, прецизира се и обавеза изборне комисије у погледу обавезе објављивања привремених резултата избора које треба учинити доступним грађанима и то преко средстава информисања који је већ неко време референтан уколико не и референтнији од средстава јавног обавештавања а то је интернет. Циљ одредбе овог става је управо информисање грађана те је изменом овог става и додатним прецизирањем како се то право ужива омогућено лакше уживање гарантованог права имајући у виду да у последњих неколико изборних процеса Републичка изборна комисија није адекватно обавештавала јавност о привременим резултатима гласања.

Чланом 3. превиђа се додавањем новог става члану 44. који прописује креирање базе података налик на ону која постоји на интернет презентацији Министарства државне управе и локалне самоуправе и која омогућава грађанима да провере да ли су уписани у бирачки списак. Наиме, потребно је грађанима омогућити увид и у то да ли су евидентирани на гласању што је обавеза Републичке изборне комисије и то на начин као што је урађено у цитираној бази Министарства државне управе и локалне самоуправе. Наиме, грађани би у таквој бази уносили само свој јединствени матични број грађана и сазнавали, како на основу привремених тако и на основу коначних резултата избора, да ли

су гласали и ако јесу на ком изборном месту. Овако би се спречила свака злоупотреба бирачког списка и права грађана да слободно и по својој савести гласају.

Чланом 4. Предлога закона предвиђено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Србије”

IV АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

Доношење овог закона штити се интерес грађана Републике Србије да слободно, независно, самостално и по својој савести користе своје Уставом зајемчено право да бирају као и да сходно томе буду обавештени о резултатима гласања и да изврше увид и тако прикупљене податке.

V ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребно је обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије за уношење бирачких спискова са бирачких места у електронски систем.

VI ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ВАЖЕЋЕГ ПРОПИСА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ

“Члан 15

Изборна комисија:

- 1) стара се о законитости спровођења избора одборника;
- 2) одређује бирачка места, при чему нарочито води рачуна о равномерној распоређености бирача на бирачким местима и о доступности бирачког места бирачима;
- 3) одређује бирачке одборе и именује њихове чланове;
- 4) даје упутства бирачким одборима у погледу спровођења поступка избора одборника;
- 5) прописује обрасце и организује техничке припреме за спровођење избора за одборнике;
- 6) утврђује да ли су изборне листе сачињене и поднете у складу са прописима о избору одборника;
- 7) проглашава изборне листе;
- 8) утврђује облик и изглед гласачких листића, број гласачких листића за бирачка места и записнички их предаје бирачким одборима;

- 9) утврђује и објављује укупне резултате избора одборника;
- 10) подноси извештај скупштини јединице локалне самоуправе о спроведеним изборима за одборнике;
- 11) доставља министарству надлежном за послове локалне самоуправе и републичком органу надлежном за послове статистике податке о спровођењу и резултатима избора за одборнике, непосредно по завршетку избора;
- 12) обавља и друге послове одређене прописима о избору одборника.

12а ОБЈАВЉУЈЕ РЕЗУЛТАТЕ ИЗБОРА НА СВОЈОЈ ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ ОДМАХ НАКОН ДОСТАВЉАЊА ДОСТАВЉАЊА ПОДАТАКА ОД СТРАНЕ БИРАЧКОГ ОДБОРА

12б ОМОГУЋАВА ГРАЂАНИМА ПРИСТУП БАЗИ ПОДАТАКА О ЕВИДЕНЦИЈИ ГЛАСАЊА НА СВОЈОЈ ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ.

У свом раду, изборна комисија сходно примењује упутства и друге акте Републичке изборне комисије који се односе на спровођење избора за народне посланике.”

“Члан 40

~~Изборна комисија утврђује резултате избора и о томе сачињава посебан записник.~~

ИЗБОРНА КОМИСИЈА ЈЕ ОБАВЕЗНА ДА ОДМАХ, А НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ДВА САТА, НАКОН ДОСТАВЉАЊА ЗАПИСНИКА ОД БИРАЧКОГ ОДБОРА ОБЈАВИ СКЕНИРАН ЗАПИСНИК СА БИРАЧКОГ МЕСТА КАО И РЕЗУЛТАТЕ СА ТОГ БИРАЧКОГ МЕСТА НА СВОЈОЈ ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ.

ОД ЗАВРШЕТКА ГЛАСАЊА ДО ОБЈАВЉИВАЊА РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА, ИЗБОРНА КОМИСИЈА ОБЈАВЉУЈЕ ПРЕКО СРЕДСТАВА ОБАВЕШТАВАЊА И ПРЕКО СВОЈЕ ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ ПРИВРЕМЕНЕ ПОДАТКЕ О РЕЗУЛТАТИМА ИЗБОРА И ТО ТАКО ДА ТИ ПОДАЦИ БУДУ ОБЈАВЉЕНИ ОДМАХ А НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ДВА САТА ОД КАДА СУ РЕЗУЛТАТИ И МАТЕРИЈАЛ ДОСТАВЉЕНИ ОД СТРАНЕ БИРАЧКОГ ОДБОРА.

Свакој изборној листи припада број мандата који је сразмеран броју добијених гласова.

Изборна комисија утврђује број мандата који припада свакој изборној листи.

У расподели мандата учествују изборне листе које су добиле најмање 5% гласова од укупног броја гласова бирача који су гласали.

Политичке странке националних мањина и коалиције политичких странака националних мањина учествују у расподели мандата и кад су добиле мање од 5% гласова од укупног броја бирача који су гласали.

Политичке странке националних мањина су све оне странке чији је основни циљ представљање и заступање интереса националне мањине и заштита и побољшање права припадника националних мањина, у складу са међународноправним стандардима.

О томе да ли подносилац изборне листе има положај политичке странке националне мањине, односно коалиције политичких странака националних мањина одлучује изборна комисија јединице локалне самоуправе, а на предлог подносиоца изборне листе који мора бити стављен при подношењу изборне листе.”

“Члан 44

Изборна комисија објављује резултате избора у року од 24 часа од затварања бирачких места.

“ИЗБОРНА КОМИСИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА КРЕИРА БАЗУ ПОДАТАКА О ЕВИДЕНЦИЈИ ГЛАСАЊА ГРАЂАНА КОЈУ ЋЕ АЖУРИРАТИ ОДМАХ, А НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ДВА САТА, НАКОН СВАКОГ ПРОГЛАШЕЊА ПРЕЛИМИНИРАНИХ И КОНАЧНИХ РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА И КОЈА БАЗА ПОДАТАКА ЋЕ БИТИ ДОСТУПНА ПРЕКО ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ. СВАКИ ГЛАСАЧ ЋЕ ПРЕКО ТЕ ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И СВОГ МАТИЧНОГ БРОЈА МОЋИ ДА ПРОВЕРИ ДА ЛИ ЈЕ У ИЗБОРНОМ МАТЕРИЈАЛУ ЗАБЕЛЕЖЕНО ДА ЛИ ЈЕ ГЛАСАО.”

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланик Саша Радуловић

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о локалним изборима

Proposal of the Law on the amendments and completing the Law of election of the local election

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским

питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

- а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума
- д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права.

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност Предлога закона о изменама и допунама Закона о локалним изборима.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Не.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не.

Потпис руководиоца органа органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат

Београд, 15. новембар 2017. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Саша Радуловић